

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔/๒๕๕๖

เรื่องพิจารณาที่ ๔/๒๕๕๖

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๖

เรื่อง พระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๒๕ ตี วรยศสาม และวรยศสี่ ขัดหรือ
แย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ วรยศสอง หรือไม่

ศาลฎีกาสั่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวิชาญ ใจกระสันต์) เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

พนักงานอัยการจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องนายวิชาญ ใจกระสันต์ เป็นจำเลย
(ในคดีอาญาของศาลจังหวัดเพชรบูรณ์หมายเลขแดงที่ ๖๕๗/๒๕๔๖) ความผิดฐานเป็นผู้ค้าน้ำมัน
ปลอมปนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อจำหน่าย และเป็นผู้ค้าน้ำมันจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีคุณภาพต่ำกว่าที่
รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยอ้างว่าจำเลยเป็นผู้ค้าน้ำมันซึ่งประกอบกิจการสถานีบริการจำหน่าย
น้ำมันเชื้อเพลิงโดยได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ค้าน้ำมันตามพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๒๑
มาตรา ๖ ทวิ ได้ปลอมปนน้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่วและปลอมปนน้ำมันดีเซลซึ่งเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง
ตามกฎหมาย แต่เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีคุณภาพต่ำกว่าที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยจำเลยได้มีน้ำมัน
เชื้อเพลิงไว้ในความครอบครองเพื่อจำหน่ายอันมีปริมาณตั้งแต่สองร้อยลิตรขึ้นไปโดยไม่ได้รับการ
ผ่อนผันเป็นการชั่วคราวจากรัฐมนตรีและไม่ได้รับความเห็นชอบจากกรมทะเบียนการค้าซึ่งเป็นการ
ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย จึงขอให้ศาลพิพากษาลงโทษตามพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๒๑

- ๒ -

มาตรา ๔ มาตรา ๖ ทวิ มาตรา ๑๓ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๕ ตริ มาตรา ๒๗ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๑ และขอให้บอกโทษจำคุกที่รอการลงโทษไว้ในคดีอาญา หมายเลขแดงที่ ๑๒๕๔/๒๕๔๒ ของศาลจังหวัดเพชรบูรณ์เข้ากับโทษของจำเลยในคดีนี้

ศาลจังหวัดเพชรบูรณ์พิพากษาว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง จึงลงโทษจำคุก ๑ ปี ๔ เดือน บวกโทษจำคุก ๑ เดือน ที่รอการลงโทษไว้ รวมจำคุก ๑ ปี ๕ เดือน จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ วินิจฉัยว่า จำเลยกระทำความผิดตามที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา แต่เห็นว่า โทษจำคุกที่ศาลชั้นต้นกำหนดไว้หนักเกินไป เห็นควรกำหนดโทษใหม่ให้เหมาะสม พิพากษาแก้เป็น ให้จำคุกในฐานความผิดทั้งสองกระทง รวม ๘ เดือน บวกโทษที่รอการลงโทษไว้อีก ๑ เดือน รวมจำคุก ๙ เดือน นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

จำเลยฎีกา โดยอ้างว่า การที่ศาลจังหวัดเพชรบูรณ์และศาลอุทธรณ์ภาค ๖ รับฟังข้อเท็จจริงที่จำเลยให้การรับสารภาพต่อพนักงานสอบสวนคดีนี้และให้การรับว่าเป็นจำเลยคนเดียวกับคดีอาญา หมายเลขแดงที่ ๑๒๕๔/๒๕๔๒ ของศาลจังหวัดเพชรบูรณ์ แล้วพิพากษาลงโทษจำเลยนั้น เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะในคดีอาญาจำเลยมีสิทธิจะให้การอย่างไรก็ได้ เมื่อคดีนี้จำเลยให้การปฏิเสธ ภาระการพิสูจน์ว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ จึงเป็นหน้าที่ของโจทก์ที่ต้องนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์ให้เห็นว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องจึงจะลงโทษจำเลยได้ นอกจากนี้จำเลยเห็นว่า คดีนี้มีปัญหาข้อกฎหมายเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในคดีอาญา ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ นำพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๒๕ ตริ วรรคสาม และวรรคสี่ ซึ่งให้สันนิษฐานว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดฐานปลอมปนน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อจำหน่ายมาใช้บังคับแก่คดีนั้น จึงเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายและขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง

ศาลชั้นต้นเห็นว่า ฎีกาของจำเลยเป็นการโต้เถียงดุลพินิจในการวินิจฉัยพยานหลักฐานและดุลพินิจในการกำหนดโทษของศาลซึ่งเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๕ แต่การที่จำเลยฎีกาว่า การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ นำพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๒๕ ตริ วรรคสาม และวรรคสี่ ซึ่งให้

- ๓ -

สันนิษฐานว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดฐานปลอมปนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อจำหน่ายมาใช้บังคับแก่คดีนั้น เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายและขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง ถือเป็นฎีกาในปัญหาข้อกฎหมาย ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งให้รับฎีกาของจำเลยเฉพาะในปัญหาข้อกฎหมายเท่านั้น

ศาลฎีกาเห็นว่า ฎีกาในปัญหาข้อกฎหมายของจำเลย เป็นกรณีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๕ (ซึ่งมีหลักการอย่างเดียวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๑) และไม่ปรากฏว่ามีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ซึ่งถ้าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินั้นก็จะอันใช้บังคับมิได้ ศาลฎีกาจึงเห็นควรส่งข้อโต้แย้งตามฎีกาของจำเลยดังกล่าวเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๒๕ ตี วรรคสาม และวรรคสี่ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง (ซึ่งมีหลักการอย่างเดียวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๘ วรรคสอง) หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำโต้แย้งของจำเลยเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย ในระหว่างนั้น ให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้ แต่ให้รอการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว จนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ” และมาตรา ๒๑๑ วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า คำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้”

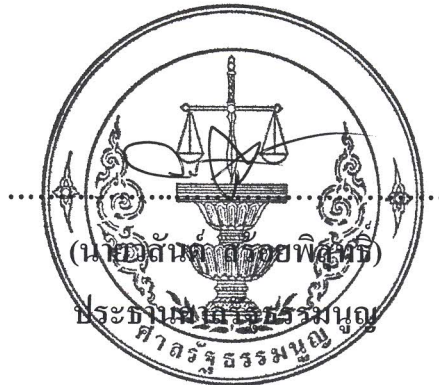
พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องที่ขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง ได้นั้น

- ๔ -

บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยนั้นจะต้องยังคงมีผลใช้บังคับอยู่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๒๕ ตีร่ วรรคสาม และวรรคสี่ ได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๓ กรณีจึงเป็นเรื่องที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยไม่มีผลใช้บังคับแล้ว แม้ว่าพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ ยังคงมีหลักการเกี่ยวกับบทสันนิษฐานความรับผิดชอบทางอาญาของจำเลยไว้ในมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ แต่ตามคำร้องไม่ปรากฏว่าศาลฎีกาจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมาบังคับแก่คดี กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๔/๒๕๕๖)

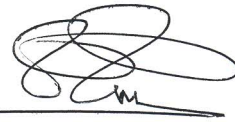
(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

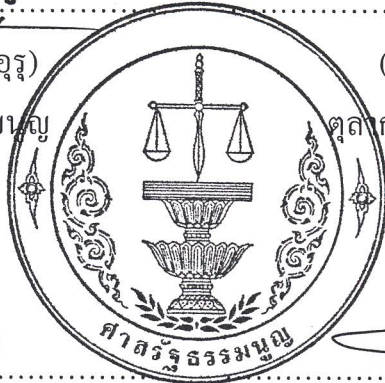
(นายจรูญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

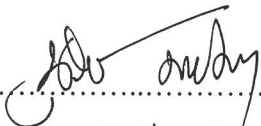

(นายเฉลิมพล โชกอรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

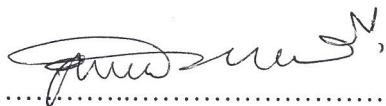

(นายณรงค์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ